

Kattaqoʻrgʻon davlat pedagogika instituti Aniq va tabiiy fanlar fakulteti
4-bosqich Biologiya yoʻnalishi talabalariga 8-semestr uchun
«Evolutsion taʼlimot» fanidan yakuniy nazorat savollari
Imtihon shakli: yozma

Mavzu raqami	1-QISM “OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda oʻqitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat boʻladi	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda oʻqitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat boʻladi	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda oʻqitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremlar, kabi savollardan iborat boʻladi	4-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda oʻqitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat boʻladi	5-QISM “QIYIN SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda oʻqitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni toʻliq anglashga yoʻnaltiradigan savollardan iborat boʻladi
1	Evolyutsiya jarayonini oʻrganish usullari	Evolutsion taʼlimotning boshqa fanlar bilan uzviy bogʻliqligi	Oʻrta asrlarda Oʻrta Osiyoda tabiat haqidagi tushunchalarning rivojlanishi	Uygʻonish davrining oʻziga xos jihatlari	Linney sistemasi va uning tahlili
1	Epigenez va preformizm oqimlari	Transformizm gʻoyalari paydo boʻlishi	J. Kyuening qiyosiy anatomiya va paleontologiyadagi ishlari	layvonlarning bir reja asosida tuzilganligi haqida E.Sent-Iler fikrlari	Sistematikaning rivojlanishi
2	Embriologiya fanining rivojlanishi	Orgsinizmlar hujayrali tuzilishining kashf etilishi	Biogeografiyaning vujudga kelishi	Ch. Darvinning ilmiy faoliyati	Darvinning yirik asarlari va ularning qisqacha mazmuni
2	Oʻzgaruvchanlik va irsiyat	Xonakilashtirilgan hayvonlar, madaniy oʻsimliklarning kelib chiqishi	Sunʼiy tanlash	Organizmlarning yashash uchun kurashi	Tabiiy tanlanish
3	Konvergensiya	Darvin taʼlimoti uchun kurash	Evolutsion embriologiyaning tarkib topish	Evolutsion paleontologiyaning tarkib topishi	Evolutsion taʼlimotning oʻsimliklar va hayvonlar fiziologiyasiga tatbiq etilishi
3	Lamark taʼlimotini Darvinga qarshi qoʻyishga urinish	Evolutsion taʼlimot yoʻnalishlari	Evolutsion nazariya rivojlanishining uchinchi bosqichi	Hayot tushunchasining taʼrifi	Hayot va uning paydo boʻlishi
4	Erda hayotning paydo boʻlishi toʻgʻrisida biokimyoviy faraz	Dastlabki tirik organizmlarning paydo boʻlishi.	Bir hujayrali organizmlarning kelib chiqishi	Koʻp hujayrali organizmlarning kelib chiqishi	Yerning geoxronologiyasi
4	Arxey erasida rivojlanish	Proterozoy erasi rivojlanish	Paleozoy erasi rivojlanish	Mezozoy erasi rivojlanish	Kaynozoy erasi rivojlanish
5	Hayotning tuzilish darajalari	Biogeotsenoz — evolyutsion jarayon maydoni	Evolutsiyaning boshlangʻich materiali	Kombinatsion oʻzgaruvchanlik	Mutatsiyalarning namoyon boʻlishida genotip va tashqi muhitning munosabati
5	Organizm evolyutsiya obyekti sifatida	Populatsiya — evolyutsiyaning boshlangʻich birligi	Populatsiyadagi organizmlar soni.	Populatsiya dinamikasi.	Populatsiyadagi organizmlarning yoshi
6	Populatsiya xillari	Populatsiyalardagi oʻzgaruvchanlikning safarbarlik rezervi	Populatsiyaning genetik muvozanati	Populyasiyadagi genetik-avtomatik jarayonlar	Populatsiya toʻlqini
6	Qisqa hayot kechiruvchi organizmlar sonining davriy oʻzgarishi	Populatsiyadagi organizmlar sonining epizodik oʻzgarishi	Tabiiy, «halokatlar» bilan bogʻliq holda organizmlar sonining epizodik oʻzgarishi	Tirik organizmlar koʻchishi (migratsiyasi)ning evolyutsion ahamiyati	Alohidalanish (izolatsiya)
7	Geografik alohidalanish	Biologik alohidalanish	Yashash uchun kurash va tabiiy tanlanishni tajribada boʻgʻlanish	Yashash uchun kurash formalari	Hayotiy poyga xillari
7	Tabiiy tanlanish — evolyutsiyaning asosiy omili	Tur ichida yashash uchun kurash	Turlararo yashash uchun kurash	Tabiiy tanlanish formalari	Harakatlantiruvchi tanlanish
8	Stabillashtiruvchi tanlanish	Dizruptiv tanlanish	Destabillashtiruvchi tanlanish	Tabiiy tanlanishning ijobiy roli	Jinsiy tanlanish
8	Moslanish — tabiiy tanlanish natijasi	Ogohlantiruvchii va chalgʻtuvchi rang	Moslanish turlari	Tur tushunchasining taʼrifi	Tur mezonlari
9	Morfologik mezon	Fiziologik-biokimyoviy mezon	Ekologik-geografik mezon	Genetik mezon	Agam va klonal formalarda tur tusbunchasi
9	Tur tarkibi	Tur ichidagi munosabatlar	Tur hosil bolishi	Tur hosil boʻlishining asosiy yoʻnalishlari	Yangi turlar hosil boʻlishida poliploidianing roli
10	Yangi turlar hosil boʻlishida duragaylashning ahamiyati	Organik olamdagi evolyutsiya formalari	Mikro va makroevolyutsiyaning oʻzaro munosabati	Divergensiya evolyutsiyaning bosh yoʻnalishi	Konvergensiya
10	Parallelizm	Monoffletik va polifiletik evolyutsiya	Toʻrsimon evolyutsiya	Monofiletik va polifiletik evolyutsiya	Yoʻnalishli evolyutsiya shakllari
11	Organlarning filogenetik oʻzgarish prinsiplari	Organlarning substitutsiyasi (almashinuvi)	Funksiyalar sonining kamayish va kengayish prinsipi	Organlar oligomerizatsiyasi	Organlar polimerizatsiyasi
11	Organlar koordinatsiyasi	Gomologik organlar	Analogik organlar	Organlar va funksiyalar evolyutsiyasining tezligi	Organizmlar individual va tarixiy rivojlanishining parallelizmi
12	A. N. Seversovning filembriogenez nazariyasi	Deviatsiya	Ontogenez evolyutsiyasi	Ontogenez bosqichlari va ularning evolyutsiyasi	Ontogenez embrionizatsiyasi
12	Evolutsion yuksalishning asosiy yoʻnalishlari	Aromorfoz	Idioadaptatsiya	Senogenez	Umumiy degeneratsiya
13	Seversov taʼlimotining rivojlantirilishi	Evolutsiya tupiklari	Evolutsiya jarayonining tezligi	Organik olam guruhlar evolyutsiyasining qoidalari	Evolutsion taʼlimot va amaliyot
13	Evolutsion taʼlimot va tabiatni muhofaza qilish	Evolutsion taʼlimotning metodologik asosi	Evolutsiyaning muammoli masalalari	Evolutsion taʼlimotga qarshi oqimlar	Evolutsion jarayonning turli yoʻnalishlari oʻrtasidagi oʻzaro bogʻliqlik
14	Kembriy davrida hayotning rivojlanishi	Ordovik davrida hayotning rivojlanishi	Silur davrida hayotning rivojlanishi	Devon davrida hayotning rivojlanishi	Toshkoʻmir davrida hayotning rivojlanishi

14	Perm davrida hayotning rivojlanishi	Trias davrida hayotning rivojlanishi	Yura davrida hayotning rivojlanishi	Bo'r davrida hayotning rivojlanishi	Antropogenezning biologik omillari
15	Uchlamchi davrida hayotning rivojlanishi	To'rtlamchi davrida hayotning rivojlanishi	Antropologiya va antropogenez to'g'risidagi farazlar	Neandertal odamlar	Antropogenezning ijtimoiy omillari
15	Odamning primatlarga o'xshash va farq qiluvchi belgilari	Kromanionlar	Avstralopiteklar	Pitekantrop odamlar	Sinantrop odamlar